

საქართველოში არასიცოცხლის დაზღვევის განვითარების ხელშეწყობის ფაქტორები

ანოტაცია

დაზღვევა სამეწარმეო საქმიანობის, საქონელწარმოებისა და საქონელგაცვლითი ოპერაციების გაფართოების უმნიშვნელოვანეს ხელშემწყობ და საგარანტიო ინსტრუმენტს წარმოადგენს. გასათვალისწინებელია, რომ არა სიცოცხლის დაზღვევა საქართველოში დღეს დღეობით არა პოპულარული საგანია, რიგი მიზეზების და გამო; მცირეა მოსახლეობის დაინტერესებაც და განათლებაც ამ მიმართულებით, ამას ადასტურებს სტატისტიკა და რიცხვები, ამ მიმართულებით დაზღვეულთა რაოდენობა საკმაოდ მწირია, როგორც ფიზიკური პირების ასევე იურიდიული პირებისაც;

სტატიის მიზანია წარმოგიდგინოთ არა სიცოცხლის დაზღვევის ხელშემწყობი ფაქტორები საქართველოში;

სტატიის ობიექტია საქართველოს არა სიცოცხლის დაზღვევის ბაზარი;

საკვანძო სიტყვები: არასიცოცხლის დაზღვევის ბაზარი, პასუხისმგებლობის დაზღვევა.



კობა ბასილაია
ეკონომიკის აკადემიური
დოქტორი
სოხუმის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის
ასოცირებული პროფესორი

NON-LIFE INSURANCE DEVELOPMENT FACTORS IN GEORGIA

Koba Basilaia

Associate Professor of Sokhumi State University

Lasha-Giorgi Simonishvili-Jakeli

Master of Business administration

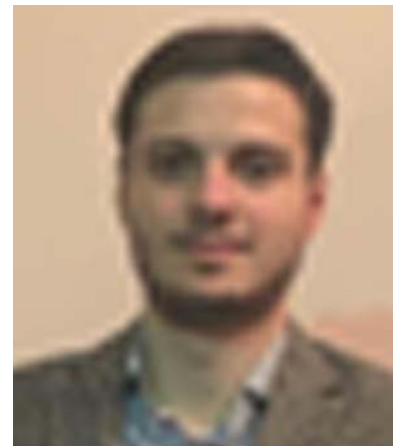
ANNOTATION

Insurance is an important support and guarantee tool for the expansion of entrepreneurial activities, production and exchange operations. It should be noted that non-life insurance is not too popular subject in Georgia today, for a number of reasons; There is little interest and education of the population in this area, as evidenced by statistics and numbers, the number of insured in this area is quite small, both individuals and legal entities;

The purpose of this article is to present the non-life insurance contributing factors in Georgia;

The object of the article is the Georgian non-life insurance market;

Keywords: non-life insurance market, Liability insurance.



**ლაშა-გიორგი
სიმონიშვილი-ჯაყელი**
სოხუმის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის დოქტორანტი



დაზღვევა მსოფლიო განვითარებისა და მოთხოვნის მიუხედავად, საქართველოში მხოლოდ მე-20 საუკუნის ბოლოს ჩნდება, თანაც ეს ინსტიტუტი ამ დროისთვის სრულიად უკონტროლო იყო; 1990-1997 წლებს, საქართველოში სადაზღვევო სისტემის არარსებობის წლები ეწოდა. 1997 წლიდან საქართველოს მთავრობამ შემოიღო ახალი კანონ-პროექტი (დაზღვევის შესახებ). წამოიწიეს დაზღვევის სისტემის რეგულირების, მართვისა და კონტროლის პროცესი.

ამ მცირედი ექსკურსით შეგვიძლია შევადაროთ, თუ რა დროიდან იწყება დაზღვევის კულტურის განვითარება

აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში და ჩვენთან საქართველოში. სავარაუდოდ სწორედ ეს განაპირობებს დღემდე საქართველოში, ამ სფეროს დაბალ პოპულარობასა და დაზღვევის მიმართ უნდობლობას.

რა არის არა სიცოცხლის დაზღვევა? ეს არის ქონების, პასუხისმგებლობის, ტვირთების, მშენებლობის, ავტომობილების დაზღვევის ერთობლიობა;

ქონების დაზღვევა იმლება სხვადასხვა მიმართულებებზე, მაგალითად მანქანადანადგარების, მარაგების, ინვენტარის, რემონტის, კარკასის, ვიტრაჟების და სხვა დაზღვევა;



Property Loss



Fire Insurance



Motor Insurance



Commercial Insurance



Pet Insurance



Marine Insurance



Employer Liability Insurance



Reinsurance



Renter Insurance



TV Extended Warranty



Professional Indemnity Insurance

GENERAL INSURANCE

რაც შეეხება პასუხისმგებლობის დაზღვევას მრავალი მიმართულება აქვს, მაგალითად თანამშრომლების პასუხისმგებლობის, კომერციული, პროდუქციის, ზოგადი, სავალდებულო და სხვა დაზღვევა;

ტვირთების დაზღვევა შუა საუკუნეებიდან პოპულარულია გლობალურ დონეზე, შეიძლება შევხვდეთ საზღვაო, სახმელეთო, საჰაერო, და სხვა ტვირთის დაზღვევის ნაირ სახეობებს;

ჩვენს ქვეყანაში საზოგადოება ზოგადად კრიტიკულად უდგება სიახლეებს, მითუმეტეს ისეთს, რაც მათ ჯიბეს და ფინანსებს ზედმეტად აწვება. სამწუხაროდ დაზღვევაც ბევრისთვის ამ რიგში ხვდება. ფიქრობენ რომ ფულს ტყუილად იხდიან პრემიის სახით და სარგებელს ვერ იღებენ. მაგალითს მოგიყვანთ, თუ ადამიანი აზღვევს თავის ავტომობილს სამი წლის განმავლობაში და X თანხას იხდის პრემიის სახით, მაგრამ ზარალი არ აქვს, ანუ ავტო საგზაო შემთხვევა არ მომხდარა, ამ დროს მას უწინდება შეგრძნება, რომ ტყუილად გადაყარა ეს თანხა წყალში; მაგრამ ეს მიდგომა არასწორია, რადგან ჩვენი ყოველდღიური ცხოვრება ხიფათით არის სავსე და თუ ორი წელი ზარალი არ გვექონია, ეს არ ნიშნავს იმას რომ მესამე ან მეოთხე წელსაც ასე ვიქნებით, ამის განჭვრეტა წარმოუდგენელია, სწორედ ამისთვის ვიხდით პრემიას, რომ მშვიდად ვიყოთ და ზარალს თამამად შევხვდეთ და არა შიშით.

საქართველოში არა ერთი ფაქტორი უწყობს არა სიცოცხლის დაზღვევის პოპულარობას:

ერთი ფაქტორია ევროკავშირი, ნატოში გაწევრიანებისთვის, ერთ-ერთი სავალდებულო მუხლია, ავტომობილის სავალდებულო დაზღვევა, რაც სახელმწიფოს ავალდებულებს, რომ მათი მოსახლეობის ავტომობილები დაზღვეული იყოს. საქართველოში 2021 წლისთვის იგეგმებოდა სავალდებულო ავტოტრანსპორტის დაზღვევა, მაგრამ კოვიდ ვითარების გამო გადაიდო მოთხოვნის პერიოდი;

მეორე მნიშვნელოვანი ფაქტორია უცხოური კომპანიები და მათი წარმომადგენლობები საქართველოში. როცა საერთაშორისო ფირმებთან თანამშრომლობ ან პარტნიორობ, ის მხარე გავალდებულებს და გიბიძგებს დაზღვევების გამოყენებისკენ, რადგან მათ უკვე კარგათ აქვთ გააზრებული და გასისხლხორცებული, ამ პროდუქტის აუცილებლობა; საკმაოდ კარგი გამოცდილებაა ქართული ფირმებისთვის რადგან მათი ცოდნის დონეც იზრდება და ჩვევაში გადადის ეს საქციელი;

მესამე მნიშვნელოვანი ფაქტორი, რომელიც საქართველოში არა სიცოცხლის დაზღვევის პოპულარიზაციას უწყობს ხელს, არის სახელმწიფოს მიერ გამოცემული კანონმდებლობა, რომელიც რიგ სავალდებულო პროდუქტებს სავალდებულოს ხდის დასაზღვევად სხვადასხვა მიმართულებებით; მაგალითად ნებისმიერ წარმოებასა და მშენებლობაში სავალდებულოა უბედური შრომთხვევისგან დაზღვევა; ასევე სავალდებულოა კლინიკური კვლევების დროს პაციენტთა სიცოცხლის დაზღვევა და მკვლევარის პასუხისმგებლობის დაზღვევა; ასევე სავალდებულოა საზოგადოების თავშეყრის ობიექტებზე ზოგადი პასუხისმგებლობის დაზღვევა როგორებიცაა: სასტუმროები, ბაზრობები, მოლები, ბენზინ გასამართ სადგურები და სხვა. საკმაოდ კარგია რომ სავალდებულო ხდება დაზღვევა რადგანაც ეს კარგი კულტურის ჩამოყალიბებას უწყობს ხელს;

ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან ფაქტორს, რომელიც საქართველოში არა სიცოცხლის დაზღვევის პოპულარიზაციას ხელს უწყობს, წარმოადგენს საბანკო სისტემა. იცით რატომ? საქართველოში მატერიალური რესურსის არ ქონის გამო ბიზნესის მეტი ნაწილი იწყება სესხის მეშვეობით, რომელსაც ბანკი გასცემს სარგებლის სანაცვლოდ, მაგრამ რის საფუძველზე? ბაკი ყოველთვის ითხოვს უზრუნველყოფას, ავტომობილის სახით ან კორპუსუს სახით ან ნაგებობის ან მიწის სახით; მაგრამ ეს ხშირ შემთხვევაში ეს საკმარისი არ არის, იცით



რატომ? თუ თქვენ სესხი აიღეთ და კლინიკა გახსენით, სესხი უნდა დაფაროთ კლინიკის წარმატებით მუშაობის შემთხვევაში, სესხის უზრუნველყოფაში ჯი კლინიკის შენობა დევს, სიტყვაზე თუ ბუნებრივი კატაკლიზმები მოხდა მინისძვრა ან წყალდიდობა, კლინიკა ხო დაინგრევა და ფუნქციონირებას შეწყვეტს, გამოდის რომ სესხი ველარ იფარება და შენობა ნაგებობაც რაც უზრუნველყოფაში იდო ეგეც ნაცარმტვერად იქცა, აქედან გამომდინარე ბანკი ნაგებული რჩება. ზუსტად ამ მიზეზის გამო, რომ ბანკი ბოლომდე გარანტირებული იყოს სარგებლის მისაღებად, თავის მსესხებელს ავალდებულებს რომ ისარგებლოს არა სიცოცხლის დაზღვევით;

ჩვენის აზრით, ყველაზე მნიშვნელოვანი ინსტიტუტები და ფაქტორები დაგანახეთ, რაც დაზღვევის განვითარებას უწყობს საქართველოში, რაც მეტი იქნება საქართველოში ასეთი ფაქტორი, ქვეყანაც და საზოგადოებაც მეტად იხიერებს;

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საზოგადოებისათვის საჭიროა სადაზღვევო პროდუქტის სიკეთის ჩვენება, არა ისე რომ დაავალდებულოთ ან პასუხისმგებლობა მოვახვიოთ თავს, არამედ აუცილებლობა შეუქმნათ და პოზიტივი დავანახოთ ამ ყველაფრის. რა თქმა უნდა მარტო სადაზღვევო კომპანიის მეშვეობით

არ უნდა ხდებოდეს ეს ყველაფერი, რადგან ეჭვს გამოიწვევს იმისას, რომ ეს საგანმანათლებლო ექსპურსი, მარკეტინგული ხრიკია მომხმარებლების მოსაზიდად. ასე რომ, საზოგადოების ინტელექტის ასამაღლებლად, დაზღვევის სფეროში, აუცილებელია სახელმწიფოს ჩართვა. აქ არ იგულისხმება, კანონის ძალით მაშინვე, მყისიერად, საზოგადოების დავალდებლება, არამედ მასმედიისა და ტელევიზიის მეშვეობით სრული და მარტივად აღსაქმელი ინფორმაციის მიწოდება, რაც მათ დაანახებს ამ პროდუქტის სიკეთესა და საჭიროებას.

ერთხელ მაინც თუ მოგვსვლიათ ავტო საგზაო შემთხვევა, ძალიან უხერხული და დაძაბული სიტუაცია გექნებათ გამოვლილი, ასე რომ მოკლედ შეიძლება ითქვას, ამ ყველაფერს აგარიდებთ დაზღვევა, ეს ინფორმაცია და სიტყვები საზოგადოებამდე სახელმწიფომ უნდა მიიტანოს სხვა და სხვა ხერხით იმ საზოგადოებამდე, ვისაც საკუთარ თავზე არ გამოუცდია ეს წნეხი, მაგრამ სჭიროება დაანახოს, რომ არც მოუნდეს აღმოჩენა. ამ ყველაფერს თავი რომ აარიდოს და იყოს მშვიდად და თამამად უნდა დააზღვიოს ავტომობილი.

სწორედ ასეთი არგუმენტირებული მაგალითებით უნდა ხდებოდეს საზოგადოების სადაზღვევო კულტურაზე მუშაობა.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. <http://insurance.gov.ge> - საქართველოს დაზღვევის ზედამხედველობის სამსახური.
2. www.TBCInsurance.ge.
3. www.gpih.ge - სს „სადაზღვევო კომპანია ჯი პი აი ჰოლდინგი“.